

ודייקנין לשון "על מה שיסמוכו", דמשמע שאינם מפורשים בתורה, אלא יש להם סמך, ולפיכך תמהינן:

והרי מיכתב כתיבן דינין בתורה במפורש!

ומשנינן: לא נצרכא משנתנו שאמרה על הדינין שאין להם אלא סמך ואינם מפורשים אלא לכדאמר רבי, ולדינים כיוצא בו [רש"י], שאינם מפורשים בתורה.⁽¹⁾

דתניא: רבי אומר: כתיב "כי ינצו אנשים, ונגפו אשה הרה [ולא נתכוונו לה], ויצאו לדיה, ולא יהיה אסון [באשה, שלא מתה]. ענוש יענש [הנוגף, בתשלום דמי הולדות], כאשר ישית עליו בעל האשה, ונתן בפלילים [בבית דין]".

"ואם אסון יהיה [שמתה האשה], ונתתה נפש תחת נפש".

ופירש רבי את "נפש תחת נפש" שהיינו תשלום ממון של דמי הנפש, מפני שלא נתכוין להרוג את האשה, אלא רק את חבריו.

אתה אומר שכונת הכתוב לתשלום ממון, או אינו אלא כוונתו לנטילת נפש ממש, שחייב המכה מיתה אף שלא נתכוין להריגת האשה אלא רק להריגת בעלה?

הרי אתה למד בגזירה שוה: נאמרה "נתינה" למטה באשה [ונתתה נפש תחת נפש], ונאמרה "נתינה" למעלה [ונתן בפלילים] גבי דמי ולדות.

מה לחלן, בדמי ולדות, היינו ממון.

אף כאן, גבי האשה, היינו ממון ולא מיתה, כיון שלא נתכוין לאשה.

שנינו במשנה בכלל הדברים התלויים בשערה: העבודות בקרבן:

ותמהינן: והרי דיני העבודות בקרבן מיכתב כתיבן בתורה ומפורשים הם, ולא נסמכים בעלמא?!

ומשנינן: לא נצרכא אלא לעבודת הולכת הדם בכל הקרבנות, שעיקר עבודה זו לא כתובה במפורש בתורה.

דתניא: "והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם", זו קבלת הדם —

ולפיכך אפקה רחמנא לעבודת קבלת הדם בלשון הולכה [שכתבה התורה לקבלת הדם בלשון "והקריבו", שהיא עבודת הולכת הדם].

וכמו כן מצינו ש"לקרב" משמעותו היא הולכה, דכתיב "והקריב [כמו: וקירב] הכהן את הכל, והקטיר המזבחה", ואמר מר: "והקריב" — זו הולכת אברים לכבש.

כדי למימרא [ללמדנו]: דעבודת הולכה של הדם — לא תפקה מכלל קבלה!

דהיינו, אל תוציאנה לעבודת הולכת הדם מכלל דיני עבודת קבלת הדם, אלא תהיה שוה לה לכל דבריה.

והוצרך הכתוב להשוותם, כדי להשמיענו,

1. ומיהו מדברי התוספות סוף ד"ה לא, מוכח, שבדוקא אמרו דין זה ולא דינים אחרים, שהרי רצו להוכיח מסתם משנתנו שהלכה כרבי.